

Տարեկան գինը 10 ռուբլ, կէս տարեկանը 6 ռուբլ:
Առանձին համարները 5 կոպէկով:
Թիֆլիսում գրվում են միմիայն խմբագրատան մէջ:
Օտարաբարագրացիք դիմում են ուղղակի
Тифлис. Редакция «Мусако».

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի և տօն օրերէն):
Ցայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով:
Ցայտարարութիւնների համար վճարում են
խրաքանչիւր բառին 2 կոպէկ:

ՄԱՍԿ

ԲՈՎԱՆԻԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ներսէսի ընտրութիւնը: Ներսէսի ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: Նոյնական Արդարեւ: Նոյնական Արդարեւ: Ներսէսի ընտրութիւնը: Նոյնական Արդարեւ: Նոյնական Արդարեւ:

ՆԵՐՍԵՍԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ներսէս ստացանք էջմիածնից հետեւեալ հեռագիրը:

«Ս. յօսր արքեպիսկոպոս խորէն պաշտօնապէս հեռագրով հաղորդում է որ Ներսէս ընտրւում է ազգի ընտրութիւնը»:

Մենք չենք կարող այդ առիթով մեր ուրախութիւնը չը յայտնել և այդտեղ չենք կարող չը յիշել որ «Մշակն» էր միշտ Ներսէսի կանգնողութիւնը պաշտօնական, դասնալով այսպիսով ազգի մեծամասնութեան արձագանք և ազգն էլ, իր կողմից ընտրելով Ներսէսին՝ դարձաւ մեր քարոզած միութեան արձագանք:

Եւ ահա, ուրեմն, մենք տեսնելու ենք մեր կաթողիկոսական աթոռի վրա այն մարդուն, որին այդքան սիրում է համայն հայութիւնը և որը իր կողմից այդքան սիրում է իր ազգը:

Ներսէս սրբազանը լինելով Վ. Պօլսի պատրիարք, շատ բան արաւ հայերի համար, բայց գուցէ աւելի էլ կանէր, եթէ չը գտնուէր թիւրքաց բերօքկաւայի ճնշման տակ: Այժմ կարելի է հաստատապէս յուսալ որ այդ մարդը, դառնալով ընդհանուր հայոց կաթողիկոս, աւելի էլ միջոց կունենայ տնէր, աւելի էլ միջոց կունենայ գործել այն ազգի համար, որին այդքան սիրում է, գտնվելով այն երկրում, Ռուսաստանում, որտեղ հայերը աւելի բազմաւոր են, գտնվելով ուստաց կայսրութեան և ուստաց կայսրի հովանաւորութեան տակ:

Գ. Ա.

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՆԵՐՍԵՍ ՇԻՐԻՆ

I.
Գեղեցիկներ ամառի կիրակի օրերից մէկն էր: Երեւոյնքի երեք գետերը, որոնք վաղ առաւօտվանից էին սկսել իրանց բարձր մենաձայն երգել, դուրս և շարունակում էին անընդհատ թնայալ և նրանց ձայները Ս. քաղաքից անբաժան հիւսիսային կատաղի քամին տարածում էր ամեն կողմ և այդպիսով մասամբ կենդանութիւն էր հաղորդում ձմռանայ սգային դիմակով ծածկված այդ քաղաքին: Կը լինէր մօտաւորապէս առաւօտայ ժամի տասը: Փողոցներով վազող անցուղարձ էին անում զամբիւղները ձեռքին աղաթիւնները, որոնցից մի քանիները գնում էին չուկայ տառեղէններ առնելու, իսկ միւսները լքեք զամբիւղներով վերադառնում էին տուն: Տեղ տեղ կարելի էր նկատել բոլորովին արբած և գիտակցութիւնը կորցրած ուսու բանասերներ, որոնք թաւալում էին տաք ձիւնի մէջ. այդ օրը ևս, ինչպէս և միշտ, նրանք չափից դուրս էին ընդունել սպիտակ ջրից և այդ պատճառով նրանք ցուրտ չէին զգում, ոտաբոբիկ և կիսամերկ մարմնով խաղալով ընտրեան խրատութիւնների հետ...

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ԱՐՈՒԹԻՒՆՑ

Մայիսի 9-ին

Ամսոյա 7—8 լուսանալու գիշերը մի ուրախութեան գիշեր եղաւ բովանդակ գաւառիս ժողովրդեան համար: Երկու արիւնարբու չարագործներ անհետացան աշխարհի երեսից: Արդարութիւնը վերջապէս իր վճիռն ի գործ դրեց՝ հակառակ այն մեծ ճիշդերին, որ արին չարագործները այդ անաչառ վճիռից խոյս տալու համար: Դա մի եղեռնական պատմութիւն է և արժանի է ընթերցող հասարակութեան ուշադրութեան:

Ես հաղորդած էի «Մշակին» (№ 37) տեղւոյս նշանաւոր աւագակ ՍԵՂԵՔԻ ձեռքաւորութիւնը: Պատմած էի նոյն նամակումս, նրա պատճառած արիւնալի տեսարանը Արդարեւի մօտ: Արդարեւի գաւառապետ պ. Մէփիսով իր փորձած վարչական հմտութեամբ ՍԵՂԵՔԻ բռնակցուց յետոյ նրա հետ կապակցութիւն և նրա չարագործութեանց հետեւից կամ մօտից մասնակցութիւն ունեցող շատ անձանց մօտից կարեւոր զաւանդներ երեան հանեց: Ըստ այդմ թէ յայտնաւոր, թէ մեղադրեալներն և թէ մասնաւոր վնասեալները այնքան շատ էին, որ դրանց ամենին բաթում պահանջովը ըննիչի կողմից մեծ նեղութիւն պէտք է պատճառէր այդ ամենքին և մասնաւոր գործի ըստ արժանաւոր ընթանալուն մեծ գոհարարութիւններ կարող էր յարուցանել: Պ. Մէփիսով ուշադրութեամբ ըննելով այդ կէտը՝ հարկ համարեց առանձին միջնորդութիւն խնդրել Քոթայիկի պ. նահանգապետից, որ փոխանակ այդ մեծ բազմութեան բաթում քշելու, նոյն ինքն քննիչի գալ Արդարեւ գործը տեղեկանալով ըննելու և վկայներին ու մեղադրեալներին հարցուփորձ անելու: Նահանգապետ պ. Սմեղալով ընդունելով պ. Մէփիսովի խնդրը՝ կատարում է այդ միջնորդութիւնը ուր անկ է և իմացնում է պ. Մէփիսովին որ վճռված է ուղարկել մի ըննիչ Արդարեւ այդ գործը ըստ օրինաց ըննելու: Քննիչի գալու լրի վրա աւագակներն ու միւս բանտարկված մեղադրեալները այլ ևս չեն ուղարկվում բաթում և բանտարկվում են տեղւոյս պոլիցիական կառավարութեան սենեակներում, վեց կողակ պահապանների անընդհատ հսկողութեան ներքե: ՍԵՂԵՔ և իր ընկերները չլիցքված էին: Այս միջոցին ամենայն օր, ամենայն ժամ Արդարեւում սպասում են ըննիչին:

Քաղաքի հարաւային ծայրում, մի առանձնացած տան ներքին յարկում այդ ժամանակ մի բաւականի գեղեցիկաբնակ երիտասարդ սեղանի առաջ կանգնած չաքար էր կտորատում: Նրա երկաթեայ մահակալը, որը գտնվում էր պատուհանի տակ, ծոված էր բոլորովին. պատճառը այն էր, որ երիտասարդը հանել էր նրա կտորած ոտը չաքար մանրելու համար: Վերջապէս նա վերջացրեց իր գործը, ուղղեց մահակալը, և ապա ածեծ մի բաւական թէյ ու, վերցնելով մի գիրք, ընկաւ անկողնի վրա և սկսեց կարդալ նրան: Գիրքը ըստ երեւոյթին վէպի էր նմանվում. երիտասարդը, արագութեամբ անցկացնելով աչքերը տողերով, կամ ժպտում էր, կամ յօդերը կիտում, կամ կարմրում էր կամ կապտում: Երեւի այդ գրվածքը սաստիկ ազդեցութիւն էր ունենում նրա վրա... վերջապէս նա, վերջին թերթերը կարդալով, ծաղիկ գիրքը և չաւտեց գէպի սեղանը, միւս գրքերի մօտ:

— Ե՛հ... ժամանակն է ճաշելու, ասաց նա ինքն իրան և արդէն սառած թէյի բաժակը մի քանի րոպէս ուղարկեց իր անձին: Այդ ժամանակ մտաւ նրա մօտ մի ուրախազէմ երիտասարդ և, տօ՛ւ... ինչ ցուրտ է՝ ասելով ու տեսնելով պատրաստ թէյի բաժակը, մօտեցաւ և ամեն սառնաստութեամբ սկսեց խմել նրան, չը նայելով որ միջին թէյը դեռ ևս տաք էր:

— Ներսէս, լաւ կանես, եթէ այսօր դուրս չը

բայց օրեր, չարաթներ և վերջապէս ամիսներ են անցնում և պ. ըննիչը չէ երևում իսկ պ. գաւառապետը իր պօլիցիական հետախուզութիւնը չարունակելով տեղեկանում է, որ վաղըրից Ե ուսու Ք կոչված թուրքը, որ մինչև այն ատեն պարզ աւագակայ տաշտպանութեան մեղադրանաց ներքե բանտարկված էր բաթում, իրօք անձաւոր մասնակցութիւն ունէր գեղեցիկների 12-ի Արդարեւի եղեռնագործութեան մէջ, ուստի մի քանի կարեւոր հանգամանքներից չարութեամբ այդ Ե ուսու Քին պահանջում է բաթումից Արդարեւ: Ե ուսու Քն ուղարկվում է բաթումից, բայց ճանապարհին իր պահապանների ձեռքից յանկարծ պրծնում է ու փախչում: Իսկ ՍԵՂԵՔ՝ գլխաւոր աւագակը, իր ընկերի փախուստը լսելուց յետոյ, ամենայն օր սրտի տրոփումով անշուշտ երազում է իր մի նոյնաման գործողութեան վրա: Վերջապէս Զատիկայ Աւագ չարաթի ուրբաթի օր, ապրիլի 6-ին երեկոյեան ժամը 7-ին ՍԵՂԵՔ կոտորում է իր չղթայն, կոտորում է իր սենեակի պատուհանը և դուրս է ցատկում իր բանտից: Իր ոտներին ոյծ տալով նա անդալի արագութեամբ անցնում է փողոցներից, անցնում է շուկայից և երեւոյթեան փողով խաւարից օգուտ քաղելով աներեւոյթութեամբ է քաղաքի թաղերից դուրս, ուր բնակութիւն չը կայ: Ամենայն ջանք, ամենայն աշխատութիւն, ամենայն խուզարկութիւն նոյն գիշեր պոլիցիայի կողմից ապագիւն, անհետանք մնացին: ՍԵՂԵՔ թռած էր արդէն, էլ դիւրին չէր նրան ձերբակալել: Անցնում է մի չարաթ կամ աւելի, լուր է տարածվում թէ՛ ՍԵՂԵՔ գտել միւստեղ, իր միւս փախուստի: Ընկեր-Ե ուսու Քի հետ և մտադիր է վերստին գործի սկսել Արդարեւ գաւառում: Բոլոր ժողովրդի վրա խորին տապալուրութիւն է անում այդ լուրը: Արդէն ամենայն օր սպասվում են նորանոր աւագակութեանց, չարագործութեանց ձայներ: Թէպէտ աւագակները երկուսն էլ փախան, երկուսն էլ սպառնում էին արդէն նոր արհաւիրք գործել, սակայն միւս կողմից կառավարութիւնն էլ չնայ չէր: Պ. Մէփիսով ամենայն կարելի միջոցներ ձեռք առաւ սպասված չարագործութեանց առաջն առնելու և ահա այս ամսոյ 7—8-ի լուսանալու գիշերը, երկու աւագակները ժամը կէս գիշերի 2-ին պաշարում են Արդարեւի վիճակում խեղճութեամբ գիւղում Գաղէմբէկի տունը և յարձակվում են տան վրա, բայց փոխանակ Գաղէմբէկի կողմ և որդուն պատահելու, ինչպէս յոյս են ունեցել, աւագակներին դիմաւորում է միլիցիայի հասանաւոր պրապօրչգաս. դրսում այնպիսի մի տարախիլ բուք է, որ... Աստուած հեռու տանէ, ասաց նորեկ պատանին, ցրտից սենեակում ցատկոտեղով:

— Իսկ ես քաղցած տանը ինչպէս մնամ...

— Կուր չես ճաշել:

— Ո՛չ, այդքան ժամանակ այն վէպն էի կարդում, անջախ վերջացրի:

— Ինչպէս գտար, լաւ գրուածք չէ:

— Ես կարծում եմ, որ դա գեղեցիկ կերպով արտայայտում է ժամանակի պահանջները, ցոյց է տալիս այն ճանապարհները, որոնցով «կարելի է հեշտութեամբ լրացնել այդ պահանջները, քարոզում է ժողովրդին ինքնաձ...»

— Բայց ինձ այնքան դուր չէ կաւ, ընդհատեց նրան Տիգրանը:

— Դուր չեկաւ: Քեզ դուր են գալիս միայն այնպիսի վէպեր, որտեղ հերոսների մէջ կան խոր սիրահարական յարաբերութիւններ և մի և նոյն ժամանակ փթած իղեաներ, իսկ դու չես սիրում լուրջ գրուածքներ. այդ ես քեզանում շատ եմ նշկատել: Հա... խօսքս ճիշտ չէ մնաց... կրկնում եմ, այդ վէպը արձագանք է ժողովրդի գրութեան աւանակարեւոր պահանջներին, բայց... մի բան պատկաւ է. իրական սեռը այդտեղ նկարագրված է, ինչպէս երևում է, շատ մոտիկ կերպով: Ամբողջ վէպը ուշադրութեամբ կարդալով, ես չը կարողացայ որոշ գաղափար կազմել պատուելի դիւցազ-

նիկ Աթաբէկով իր պահեստի զինուորներով: Այդտեղ դրանց մէջ կուր է պատահում, ինչպէս պատմում են, և երկու աւագակներն էլ հրացանի գնդակներից զարկված սպանվում, ընկնում են գետին: Այսպիսով վերջ է տրվում ՍԵՂԵՔԻ սպանացած արիւնային գործունէութեան: Բայց այդտեղ երկու զարմանալի կէտ կայ դիտելու: Նախ, որ ՍԵՂԵՔ ընկնում է և այս անգամ իսպառ, մի և նոյն այն մարդի ձեռքը, որ շուրջ մի ամիս առաջ, առաջին անգամ, նրան բռնած և արգարութեան ձեռք էր յանձնած, այսինքն Թէփիկ բէկ Աթաբէկովի ձեռքը:

Երկրորդ և աւելի հետաքրքրական ու ուշադրութեան արժանին այն է, որ այդ երկու աւագակներն էլ, թէ ՍԵՂԵՔ և թէ Ե ուսու Ք, իրանց չարագործութիւնքն ու աւագակութիւնքը վերջացնում են ճիշտ մի և նոյն գիւղը, մի և նոյն տան վրա, որտեղ և որի վրա, որ սկսել էին: Արանց շուրջ մի տարի առաջ ՍԵՂԵՔ իր ընկերներով յարձակված էր խեղճութեամբ գիւղում Գաղէմբէկի տան վրա, սպանած էր Գաղէմբէկին և նրա ընկեր թանկապէս ինչքերն ու փողը կողոպտած: Այժմ էլ դիւրակին բերմամբ ճիշդ վերջացնում է իր աղմկալից կեանքը յարձակվելով մի և նոյն գիւղի, մի և նոյն տան վրա, այս անգամ, ինչպէս պատմում են, սպանել ուղիղով և նրա կրնոյն ու որդուն և թալանել մնացած ինչքերը:

ՍԵՂԵՔ և իր ընկերի սպանումը՝ ընդհանուր ուրախութեամբ պատեց բոլոր Արդարեւ գաւառի բնակիչաց սիրտը: Մի ծանր բեռ գլորեցաւ բոլոր հասարակութեան սրտի վրայից, այնպիսի մի բեռ, որ քանի ՍԵՂԵՔ ուղ էր հեռացնում պէտք է իր ծանրութիւնը աւելացնէր: Բայց գաւառապետ պ. Մէփիսով իր ուշիմ և արթնութեամբ կարողացաւ այդ անտանելի բեռնան ճշգրտացնելով իր վարչութեան յանձնված գաւառը:

Ի վերջոյ, ի դիմաց հասարակութեան յայտնում ենք մեր շնորհակալութիւնը պ. գաւառապետ Մէփիսովին և միլիցիայի հարկաւոր պ. Աթաբէկովին, որոնք այնպիսի եռանդեամբ տրեւեցան և ի գլուխ հանեցին այդ գործը:

Աւագակ Սարգիսյան

ՆԱՄԱԿ ԱՐՈՒԹԻՒՆՑ

Ապրիլի 30-ին

Այսպիսի մի փրկիչ եկեղեցու մեր գաւառում գտնված կալուածների եկամտից, տեղւոյս հայ երկսեռ ուսումնարաններին 1000 ռ. յատ-

նուհիւնելով վրա... Է՛հ, վերջապէս, սրա մասին յետոյ կը խօսենք, այժմ քաղցած եմ, եկ գնանք ճաշելու, Տիգրան:

— Ես քեզ խորհուրդ կը տայի քեզ գրեմք կարդալ և քեզ պարապել դասերով: Ներսէս, այդ ինչ է քո գոյնը: Գուր բոլորովին գունաթափված ես, ասաց Տիգրանը:

— Է՛հ, այդ ոչինչ: Երեկ սիրտս թափեցի, կարելի է հէնց դրանից է, պատասխանեց Ներսէսը սառնաստութեամբ:

— Ինչու, ինչու:

— Անպիտան տապալածը շատ վատ էր. կարծեք հին մսից էր:

— Է՛հ... այդ անպիտան հիւսանոցը մեզ բոլորովին սպանեց էլի. աւելի լաւ է չը գնալ...

— Յետոյ ինչ անել, մենք կարող ենք կերակուր պատրաստել:

— Ճամբարիս ես ասում, Ներսէս, ամենայն տեղ կերակուր վատ է: Լաւ է մօտեւ մի ընտանիք ու այնտեղ կերակուրվել, բայց... այդպէս էլ աւելի է թանգ... Է՛հ, անբաղդ ենք, սիրելիս:

— Գ՛հ... գնանք ճաշելու, Տիգրան:

— Հա, հա, հա... լաւ միտս ընկաւ... պիտի քեզ պատմես, երեկ ինչ օյն է եկել գլուխս... հա, հա... այնքան ծիծաղել ենք, որ... Նոյն այսօր պատմել եմ... զարմանալի... հա, հա...

— Գ՛հ... էլ ինչ ես ծիծաղիդ պարկը բացել:

Աղաջիջը հին, զիջած մտից արնալիս ճարտա-
 լիքեանք կերակուրներ էր պատրաստում, որ ճա-
 րանոցը այցելողները ալզ չէին կարողանում պի-
 լանքը խնդրել միայն այն ժամանակն էին մե-
 լականում բանը, երբ, հրանդանալով, զիմուրը Ան-
 ր ավջիլի օգնուկեան, իսկ վերջինը հրանդա-
 ռա

(Կը չարունակվի)

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ներսէսեան Հայոց Ազգային Հոգեւոր
Գլխաւոր Հոգաբարձական Խորհրդարա-
նի մէջ Մայիս ամսոյ 30-ին երեկոյեան 8
ժամին կը լինի ածուրդ (առանց կրկնա-
ծուրդի) կապալով տալու նոյն գլխաւորի
կարծածքը № 49 (ընծայած հանգուցեալ
Յարութիւն (Սեդեկանցի) որ գտնուում է
Կուր գետի հեղեղատի (սաղի) վրա: Պայմա-
նաթուղթը կարելի է կարգաւ Հոգաբարձու-
թեան գրեւորատան մէջ ամէն օր, բացի
կիրակէից և տօներէից, առաւօտեան 10-ից
12 ժամն:

2,000 ամենից ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ բժիշկներ
տալիս
ԴԿ. ՊՈՊՊԻ
ԳՏԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԱՏԱՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
Երանդ և առամները պահանջելու այժմ գո-
յաթիւն ունենցող որպէս ամենայնով միջոցներ
30 տարեկան ընթացքում փորձված
**ԱՆԱՏԵՐԻՆԵԱՆ ԲԵՐԱՆ
ՈՂՈՂԵԼՈՒ ԶՈՒՐ**
**ԴԿ. Ի. Գ. ՊՈՊՊԻ ՎԻԵՆՆԱ-
ՅՈՒՄ.**
աւտոբիական պարտական առամնարդի,
ոչնչացում է առաւելագույն, բժշ-
կութեան հիւանդ ընդերքը, պահանջում
դ մաքրում է առամները, ոչնչացում է
վատ հոտը, թեթեւացում է մանուկների
առամները քուռնի լը, պահանջում
միջոց է դիֆտերիաի դէմ, անհրաժեշտ
է հանքային ջրեր գործածելու ժամանակ. մի
շիջը արժէ 1 ր. 50 կ., կէս շիջը 1 ր. 1/3
շիջը 60 կոպէկ:

Առաւելագին փոշի խոտերից, արդէն
կարծառն գործածութեանց յետոյ ա-
ռամները կատարելագոյն ու պի-
տակարանում է չը փչացնելով նրանց:
Խորաքանդիւր կարգաւ կը գնէ 70 կ.:
Առաւելագին օժանդակ պատաս-
տապէ կարգաւ կը գնէ 1 ր. 20 կոպ.,
փորձված միջոց է առամները մաքրելու
համար:
Առաւելագին անուշահոտ պատաս-
տապէ ներքին մաքր և առամները ա-
ռաւելագին պահանջում համար, մի կտորը
արժէ 35 կոպ.:
Առաւելագին պլոմբա ամենաու-
ղիւ միջոցը դատարկ առամները անձա-
պէս պլոմբելու համար: Փոքրիկ կարգ-
աւ կը գնէ 2 րուր:

ՊՈՊՊԻ ԽՈՏԻ ՍԱՊՈՆ
որքաններ, բշտիկներ, երեսի բծերի, ելունդ-
ների, կոշտ մաշկի և բուռնների, քոսի,
ընդամենապէս կաշու հրամարտութեան և
անամարտութեան դէմ:
Ծախում է Թիֆլիսում դեղատան ապ-
րանքների առևտուրի կովկասեան ընկերու-
թեան մէջ:
(2.—1)

Թիֆլիսի ՄԱՐԱՍՏՈՒՆԸ ՅԱՅՏՆՈՒՄ է, որ
այս մայիսի 24-ին, առաւօտեան 10 ժամից
Մարտատան մէջ ԱճՈՐԿՈՎ, ԿԸ ԾԱԽՎԻ
փշրված թամբաբու, պապիրոսներ, թեր-
թաւոր թամբաբու, երկաթէ թիւր,
աղ, փոքրիկ պատրաստված կաշիներ, պաղ-
լեղ (квасцы), անուշահոտ ջուր, ասեղներ,
բաղաւտայ և քաղնիկ թաշկինակներ
(526 դիւսին), բամբակէ տիւր, մետաք-
սեայ և բամբակի գործուածներ, և կէծն-
կա ու կաշիներ փաթաթի համար: Բոլորը
գնահատված է մօտ 3000 րուրը:
2—3

Կովկասի ՀԱՅՈՑ ԲԱՐԵՂՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆ-
ԿԵՐՈՒԹԵԱՆ Խորհուրդը խնամահարար խն-
դրում է ընկերութեան յարգելի Անգամնե-
րից շնորհ բերել ընդհանուր ժողով կազ-
մելու Արծրունու թատրոնական գահ-
լիծում, կրկնել մայիսի 20-ին, առաւօտեան
11 ժամին, լսելու համար նախորդ ընդհա-
նուր ժողովի Օրագրութիւնը և քննելու ու

հաստատելու ընկերութեան ՇՈՒՇՈՑ ՏԵ-
ՂԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ներկայ ամի ՆԱԽԱ-
ՀԱՇՈՒՐ:
Փոխանորդ նախագահի
Մ. Շահ-Պարոնեանց

Մամուլի տակից դուրս եկաւ
ԿԸ ԹԻՎԻԿԸ
Վոքելի մէկ արարուածով. հեղ. Վ. Մա-
րաթիւնի. հրատարակութիւն Ն. Սիմե-
ոնեանցի. գինն է 25 կոպէկ.
Պահեստը գտնվում է Երևանում. Ն. Սի-
մեոնեանցի գրախանութում:

ԲԱՅՅԻ
„ՋԱԼԱԼԵԴԻԻՆ“
տպված է հեղինակի պատկերով
Գինն է 1 րուր.
Թիֆլիսում փաշապուրէ
Հեղինակի մօտ, — Կենտրոնական գրափա-
շառանոցում — Կովկասեան գրափաշա-
ռանոցում — Շահվերդեանի պալիլիծում —
— Շահվերդեանի և Տէր-Յովսէփեանցի ծը-
խախտի մագաղաններում:
Օտարաբարդաբայից պէտք է դիմել հե-
ղինակին այդ հասցեով.
Тифлисъ. Редакция „Мшакт“.
8—20

ՊԱՍՏԱՐՆԵՐ (ՕՅՕՃ)
Ամենանոր նկարներով եկող սեղծի համար
ստացված են մեծ քանակութեամբ
ԵՂԲ. ՏԱՐՆՈՊՈԼԻ
Օղբայի գործարանի պահեստում: Լօ-
րիս-Մէլիքովայայ փողոց (Փոստային), Զու-
բալովի տունը, հոգեւոր սեմինարիայի հան-
դէպ:
ԲՈՂՈՐ ՊԱՍՏԱՐՆԵՐԻ ԳՆԵՐԸ ԴՈՐՈՒՐԱՐ-
ՆԱԿԱՆ ԵՆ 10 ԿՈՊԵԿԻՑ ՍԿԱՄ: 5—30

ԹԻՖ ԲԱՐԱՋԻՆ ՀՈՒՆՁԻ ԱՅՍ
տարի չափազանց **ԳՈՑՆԱՌՈՐ**
ԵՒ ՀՈՏԱԼԵՏ: Այդ թէյից ստացված
է ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ մէջ
50,000 ՖՈՒՆՏ և ծախվում է 25%
էժԱՆ քան թէ ուրիշ տեղ, այսինքն լաւ
ԿՈՆԳՈ թէյ 1 ր. 10 կ. մինչև 1 ր. 2-
կ., շատ լաւ ԿՈՆԳՈ թէյ 1 ր. 40 կ., գե-
րազանց ՄՕՆԻՆԳ թէյ 1 ր. 60 կ. (այս
թէյը ամեն տեղ ծախվում է 2 ր. և 2 ր.
50 կ.), ԿԱՍԱՌ թէյ 1 ր. 80 կ. և ամե-
նալաւ ՖՈՒՆԴԵ-ՖՈՒ թէյ 2 ր. Փոշուր
քաշը առանց թղթի: Նոյն տեղը սովորա-
բար լինում է 500 ԵՐԱԹԷ ՄԱՀԱԿԱՆՆԵՐ
6 ր.—60 ր.: ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՂ մազերի հա-
մար: Երկաթէ ԳՐԻՉՆԵՐ ամբողջ Կովկասի
համար, շփուրդ ԳՐԱՅ, շէֆիլդի ԴԱՆԱԿ-
ՆԵՐ, հրացաններ ԴԱՌՈ, րէֆլիքներ ՎԵՐ-
ԼԻ, ԲԱՐՆԵՔԻ թամբեր, ՇՎԱՐՅԻ ալբոմներ:
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԸ գտն-
վում է Թիֆլիսի մէջ, Կօրցօվի փողոցի
վրա Արծրունու գալլէրէում № 156
57, 158, 159, 160: Նոյն տեղը մեծ քա-
նակութեամբ ԵՐԵՆԱՆԵՐԻ և տղամարդկանց
մահահանդէս 25% էժան քան թէ ուրիշ
տեղ 10% էլ զիջումն:
28—100

Լոյս տեսաւ „ՊՈՊՊԻՐԻ ՀԱՅԱԿԱՆ ԵՐ-
ԳԵՐԻՑ“ Գաշնակի համար, կազմեց Խ. Մ.
Կարա-Մուրզայ. գինն է 1 ր. 35 կ. Ծախ-
վում է Կենտրոնական գրափաշառանոցում,
հետպէսէն կը ստացվին Մօսկվայից այս օրի-
նակ աշխատութիւններ:
3—3

ԿԱԽԵԹՈՒ ԴԻՆՈՒ ՊԱՐՎԱԼԻՑ

Նոր ստացայ մեծ պարտիա ԿՎԱՐԵԼԻ և ՑԻՆՈՆԻԱԼՈՒ ԼԱՌԻ ԼԱՌԻ ԴԻՆԻՔԸ: Ծախվում
են պարտիով և շիշերով, շիշը սկսած 15-կ. մինչև 1 ր. թունդին—60 կ. մինչև 3 ր.
շատ լաւը: Պարտիով գտնվում է Վ. Էլիսի միտնովի քուռնում, 1 էէէէէիցի
տակ, Ցինա միջով արօփի տանը:
Սղոման Խանիչ Կուրդէլով:
1—2

Զ. Գրիգորեանցի „Կովկասեան Գրափաշառանոցի“ Հրատարակութեամբ
Լոյս տեսաւ
Յ. ՆԱԶԱՐԵԱՆՑԻ
Երբնաւ

ԸՆՏԻՐ ՀԱՏՈՒՄՆԵՐ
անուշտի աշխատախոթեան Երկրորդ մասն
ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ:
Գինն է 1 ր. 25 կ.: Գուժարով առնողներին 1 ր.:—Գիրքը բաղկացած է 476
մեծապիւր երեսից:
Նոյն տեղում ծախվում է մի և նոյն դրքի Ա. Ն. Մ. Մ. մասն—ԱՐՁԱԿ, միւսն
գնով:—Գիրքը բաղկացած է 470 մեծապիւր երեսից:
2—3

ԲԱՂԱՆԻՔ „ԴՕԴԻԼՕ“
(ՀԱԽԱՐԱՐ, ՍԲ. ԳԻՐԳՈՐ ԼՈՒՍԱՌՈՐԾԻ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ ՑԱՄ)
Այս բաղանիքի ջրերը քննել են բժիշկները և գտել են, որ դա ամենաօգտակար ջուր է գա-
նալու տեսակ հիւանդութիւնների դէմ, ինչպիսի են. ՌԵՒՄԱՏԻԶՄ, ՈՍԿՐԱՏԱԻ և ԱՐ-
ՏԱՔԻՆ ԽՈՅՆԵՐ և ԹԷ ԱՌՈՂՋՆԵՐԻՆ ՏԱԼԻՍ Է ՄԵՆ ՕԳՈՒՏ: Ջրերը փորձել են և տեսել են, որ
դրանք առողջացրել են բոլորովին այնպիսի հիւանդներին, որոնք արտասահմանում չեն գտել
այն առողջութիւնը, ինչ որ „ԴՕԴԻԼՕ“ ջրերի մէջ: Հիւանդների համար կան միշտ պատ-
րաստի փաննաներ և թէ այլ պիտոյք: Ցանկացողները պայմանների մասին թող դիմեն
ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՐԻՈՎԵԱՆԻՆ:
2—4

ՍՏԱՄՈՔՍՈՒՆ ՑԱՄԵՐԸ
ՊԷՊՍԻՆԵԱՆ ԳԻՆԻ „ԲՈՒԴՕ“
Այս դինին շատ համեղ է և 25 տարիների ընթացքում աշխուրթեամբ գործ է
գրվում հեռեկայ դէպքերում. ԱՌՈՐԾԱԿԻ ԲԱՅԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ, ՍՏԱՄՈՔՍԻ ՑԱ-
ՄԵՐ, և ԱՆԿԱՆՈՆ ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԻՒՆ:
Պէպսին „Բուօ“ ճանաչված է փարիզի բժշկական Ակադեմիայից և ստացել
է առաջին մեդալներ հեռեկայ աշխարհահանդէսներին. ՓԱՐԻՑԻ 1867 թ., ՎԻԵՆՆԱՅԻ
1873 թ. ՖԻԼԱԴԵԼՖԻԱՅԻ 1876 թ. ՓԱՐԻՑԻ 1878 թ.:
Paris: Hottot—Boudault, 7, Avenue Victoria.
Կովկասի համար պահեստ. ԴԵՂԱՏԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ԱՌԵՏՐԻ ԿՈՎԿԱՍՈՒՄ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԹԻՖԼԻՍԻ ՄԷ:
21—80 (և շ.)

ԼՈՑՍՏԵՍԱԻ
Ս. ՄԱՆՈՒԵԼԱՆԻ
ԱՍՏԵՆԱԿԱՐԵՐՈՐ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ամեն տեսակ փաշառականների համար և մատչելի
ձեւանքի խորաքանդիւր համար, որ կամենում է ուսումնասիրել առևտրական գոր-
ծողութիւնները ու հաշուարարութիւնները:
„ՋԵՆԱՐԿ ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ ՀԱՇՈՒՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ“
վաճառվում է Կենտրոնական գրափաշառանոցում պ. Շահվերդեանի պալիլիծում, պ.
Եփրեմ Ծատուրեանցի լամբային մագաղանում, պ. Տէր-Սարգսեանի թղթա-
փաշառանոցում և եղբարց Կովկասեան քանկային գրախանութում:
Օտարաբարդաբայից գինում են այս հասցեով. ВЪ Тифлисъ, Солодакская
улица, домъ Корганова, Учредителю „Коммерческихъ курсовъ“, Степану
Мануэляну. Գինն է 2 րուրի, (սակաւաթիւ տպված): Նոյն տեղից կարե-
լի է ստանալ ձրիապէս Առևտրական կուրսերի ծրարքը և կանոնները:
7—8

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԳՆԴԱՊԵՏ ՄԵԼԻՔ-ՀԱՅԱԶԵԱՆԻ
Լոյս տեսաւ
ԴԻ. ԱԻ. ԲԱՆԱԽԱՆԵԱՆՑԻ
„ՀՈՂԻ ԱՐԴԻՆԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ և ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ“

որի նիւթը վերցրած է հեղինակի 1883 թուին կարգաւ քաղաքատեսական երկ-
րորդ դասախոսութիւնից և ներկայացրած աւելի մշակված ձեւով:
Գինն է 40 կոպ. Կանխիկ վճարելի: Ծախվում է Կենտրոնական գրափաշառանո-
ցում, Կովկասեան գրափաշառանոցում և հեղինակի մօտ, որին պիտի դիմել. Тифлисъ,
Лабораторная ул., № 5.
Հրատարակութեան բաժանորդներին կուղարկվեն օրինակները անպատգա:
Բոլոր եօթը դասախոսութիւններին ստորագրվել ցանկացողները վճարում են Թիֆլի-
սում 1 ր. 50 կ., Թիֆլիսից դուրս 1 ր. 65 կ.:
Նոր բաժանորդները կը ստանան առաջին դասախոսութիւնը.—Ազգաբնակչութիւնը և
ազգաբնակչական շարժումները, որի հատի գինն է 40 կոպ.: